

2. Bian, Nannan. (2025). Kontseptualni ta metodychni zasady formuvannia zdatnosti maibutnikh mahistriv muzychnoho mystetstva do vokalno-vykonavskoi samorehuliatcii [Conceptual and methodological foundations for forming future masters of musical art's ability for vocal-performing self-regulation]. *Pivdenoukrainski mystetski studii*. № 3. S. 13–22. DOI: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-3-2> [in Ukrainian]

3. Humankova, O. V., & Mykhailova, O. V. (2021). Rozvytok navchalnoi avtonomii studentiv yak chynnyk formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchyтеля [Development of students' learning autonomy as a factor in forming the professional competence of a future teacher]. *Pedahohichni nauky*. №97. S. 45–51. [in Ukrainian]

4. Koehn, N., & Dorosh, M. (2025). Spetsyfika khudozhno-komunikativnoi diialnosti khorovoho dyryhenta [Specificity of the artistic and communicative activity of a choral conductor]. *Materialy i tezy XI Mizhnarodnoi konferentsii molodykh uchennykh ta studentiv "Muzychna ta khoreohrafichna osvita v konteksti kulturnoho rozvytku suspilstva"* (22–24 zhovtnia 2025 r.). Odesa : PNPu im. K. D. Ushynskoho. S. 103–107. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/23918> [in Ukrainian]

5. Liu, Zhigo. (2025). Teoretyko-metodolohichni zasady vokalno-pedahohichnoho samorozvytku maibutnikh vykladachiv [Theoretical and methodological foundations of vocal-pedagogical self-development of future teachers]. *Pivdenoukrainski mystetski studii*. № 2(9). S. 24–31. DOI: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-2-4> [in Ukrainian]

6. Novska, O. (2016). Metodyka samoproektuvannia fakhovoho rozvytku maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Methods of self-designing professional development of future music teachers]. *Nauka i osvita*. №10. S. 52–58. [in Ukrainian]

7. Oleksiuk, O. M. (2022). Vocation and career choice in higher art education. *Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu diskursi*. №7. S. 4–9. DOI: <https://doi.org/10.28925/2518-766X.2022.71> [in Ukrainian]

8. Padalka, H. M. (2008). Pedahohika mystetstva: teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystyplin [Pedagogy of art: Theory and methodology of teaching artistic disciplines]. *Kyiv : Osvida Ukrainy*. 274 s. [in Ukrainian]

9. Severina, T. M. (2018). Formuvannia avtonomii studentiv u pozaaudytornii diialnosti [Formation of students' autonomy in extracurricular activity]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 20(3). S.112–118. [in Ukrainian]

10. Tolstova, N. (2016). Realizatsiia pedahohichnykh umov formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv muzyky do fakhovoho samovdoskonalennia u protsesi navchannia spivu [Implementation of pedagogical conditions for forming future music teachers' readiness for professional self-improvement in the process of vocal training]. *Nauka i osvita*. 6/CXXXXVII. S. 34–40. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-6-8> [in Ukrainian]

11. Chyzykova, I. V., & Tokarieva, A. V. (2024). Rozvytok navchalnoi avtonomii studentiv u suchasnomu osvitnomu seredovyshchi [Development of students' learning autonomy in the modern educational environment]. *Innovatsiina pedahohika*. 67(2). S. 215–220. [in Ukrainian]

12. Biasutti, M. (2018). Technology and music education: Pedagogical strategies. *Music Education Research*. 20(2).

P. 197–211. DOI: <https://doi.org/10.1080/14613808.2017.1404556> [in English]

13. Bonneville-Roussy, A., & Evans, P. (2025). The support of autonomy, motivation, and music practice in university music students: A self-determination theory perspective. *Psychology of Music*. DOI: <https://doi.org/10.1177/03057356241296109> [in English]

14. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. 11(4). S. 227–268. [in English]

15. Durrant, C. (2003). *Choral conducting: Philosophy and practice*. New York : Routledge. 240 p. [in English]

16. Fujimoto, K., & Uesaka, Y. (2024). Students' autonomy and self-regulated learning in music education. *Frontiers in Psychology*, 15, Article 1368074. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1368074> [in English]

17. López-Iñiguez, G., & Bennett, D. (2021). A lifespan perspective on musicians' identity development. *Music Education Research*. 23(2). P. 133–146. DOI: <https://doi.org/10.1080/14613808.2021.1880798> [in English]

18. López-Iñiguez, G., & McPherson, G. E. (2020). Self-regulation and music learning: A systematic review. *Psychology of Music*. 48(1). P. 3–24. DOI: <https://doi.org/10.1177/0305735619873353> [in English]

19. Nikolai, H. Y., Lynenko, A. F., Koehn, N. G., & Boichenko, M. (2020). Interdisciplinary coordination in historical-theoretical and music-performing training of future musical art teachers. *Journal of History Culture and Art Research*. 9(1). P. 225–235. DOI: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2434> [in English]

20. Poggi, I. (2011). Music and leadership: The choir conductor's multimodal communication. In G. Stam & M. Ishino (Eds.), *Integrating gestures: The interdisciplinary nature of gesture*. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company. DOI: <https://doi.org/10.1075/gs.4.31pog> [in English]

21. Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*. 41(2). P. 64–70. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЧЕНЬ Сяююй – аспірант кафедри музичного мистецтва і хореографії Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Наукові інтереси: методологічні засади формування виконавської автономії студентів-бакалаврів музичного мистецтва у процесі вокально-хорової підготовки.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

CHEN Xiaoyu – PhD student at the Department of Music Art and Choreography South State institution «Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky».

Scientific interests: methodological foundations of forming performing autonomy of bachelor's students of music in the process of vocal and choral training.

Стаття надійшла до редакції 19.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку 29.03.2026 р.

УДК 37.013:613

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-223-676-680

ISSN 2415–7988 (Print) ISSN 2521–1919 (Online)

ДОРОШЕНКО Владислав –

аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-2321-6708>

e-mail: vdoroshenko@cuspu.edu.ua

РОЗВИТОК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

У статті визначено, що здоров'язбережувальна компетентність керівника закладу загальної середньої освіти – це складова його професійної компетентності; це здатність та готовність керівника до планування, організації та реалізації заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я учнів, педагогів та інших членів шкільного колективу. До структури здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу загальної середньої освіти слід віднести такі основні компоненти: мотиваційно-ціннісний (інтереси, мотиви, цілі, переконання, ставлення, ціннісні орієнтації на здійснення здоров'язберігальної діяльності); гносеологічний (сукупність психолого-педагогічних та управлінських знань, зокрема про: нормативно-правове забезпечення розвитку здоров'я через освіту; засади управління закладом із позиції здоров'язбереження; основи людського здоров'я, особливості формування фізичного, психічного, соціального, ментального здоров'я на різних етапах онтогенезу людини; складові здорового способу життя; особливості застосування здоров'язберігальних засобів, форм, методів, технологій тощо); процесуальний (сукупність професійних умінь, якість засвоєння й узагальнення яких необхідні для здійснення педагогом здоров'язберігальної діяльності) і рефлексивний (самоаналіз, самооцінка та корекція результатів власної діяльності, здатність до самоосвіти і саморозвитку для ефективного здійснення здоров'язберігальної діяльності).

У статті наведено результати дослідження ставлення керівників шкіл до проблеми збереження здоров'я учнів в освітньому процесі, які дозволили виявити ступінь системності роботи школи над проблемою збереження здоров'я учнів; розглянути специфіку взаємодії школи із зовнішнім середовищем, виявити труднощі у роботі з партнерами щодо збереження здоров'я дітей; з'ясувати особливості сприйняття проблем збереження здоров'я школярів керівниками шкіл, їх розуміння реальної та бажаної діяльності педагогічного колективу щодо збереження здоров'я школярів.

У статті обґрунтовано, що післядипломна освіта має забезпечувати формування у керівників закладів освіти здоров'язбережувальної компетентності, використовуючи міждисциплінарний та науковий характер знань в сучасних освітніх умовах, зумовлений системністю і глобальністю соціальних та професійних проблем, поєднуючи різні елементи розвитку сучасної науки і практики.

Ключові слова: керівник закладу освіти, управлінські рішення, сучасні виклики, післядипломна педагогічна освіта, здоров'язбережувальна компетентність

DOROSHENKO Vladyslav –

Postgraduate Student Specialty 011 Educational,
Pedagogical Sciences of Volodymyr Vynnychenko
Central Ukrainian State University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-2321-6708>
e-mail: vdoroshenko@cuspu.edu.ua

DEVELOPMENT OF HEALTH-PROTECTING COMPETENCE OF THE EDUCATIONAL HEAD IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES

The article defines that the health-preserving competence of the head of a general secondary education institution is a component of his professional competence; it is the ability and readiness of the head to plan, organize and implement measures aimed at preserving and strengthening the health of students, teachers and other members of the school staff. The structure of the health-preserving competence of the head of a general secondary education institution should include the following main components: motivational and value (interests, motives, goals, beliefs, attitudes, value orientations for carrying out health-preserving activities); epistemological (a set of psychological, pedagogical and managerial knowledge, in particular about: regulatory and legal support for the development of health through education; principles of institution management from a health-preserving perspective; fundamentals of human health, features of the formation of physical, mental, social, mental health at different stages of human ontogenesis; components of a healthy lifestyle; features of the use of health-preserving means, forms, methods, technologies, etc.); procedural (a set of professional skills, the quality of mastering and generalization of which is necessary for a teacher to carry out health-preserving activities) and reflective (self-analysis, self-assessment and correction of the results of one's own activities, the ability to self-education and self-development for the effective implementation of health-preserving activities).

The article presents the results of a study of the attitude of school leaders to the problem of preserving the health of students in the educational process, which allowed us to identify the degree of systematic work of the school on the problem of preserving the health of students; to consider the specifics of the interaction of the school with the external environment, to identify difficulties in working with partners to preserve the health of children; to find out the peculiarities of the perception of the problems of preserving the health of schoolchildren by school leaders, their understanding of the real and desired activities of the teaching staff to preserve the health of schoolchildren.

The article substantiates that postgraduate education should ensure the formation of health-preserving competence among heads of educational institutions, using the interdisciplinary and scientific nature of knowledge in modern educational conditions, due to the systematic and global nature of social and professional problems, combining various elements of the development of modern science and practice.

Key words: head of educational institution, management decisions, modern challenges, postgraduate pedagogical education, health-preserving competence.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний етап розвитку освіти характеризується стрімкими суспільними трансформаціями, цифровізацією освітнього процесу, зростанням психоемоційного навантаження на учасників освітнього середовища, а також викликами, пов'язаними з воєнним станом, соціальною нестабільністю та необхідністю забезпечення безпечного освітнього простору. У таких умовах особливої актуальності набуває проблема збереження фізичного, психічного та соціального здоров'я всіх учасників освітнього процесу, що визначає потребу у формуванні та

розвитку здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу освіти.

Керівник закладу освіти сьогодні виконує не лише адміністративно-управлінські функції, а й виступає організатором безпечного, інклюзивного та психологічно комфортного освітнього середовища, здатного забезпечити підтримку педагогів, здобувачів освіти та батьків. Ефективність управлінської діяльності значною мірою залежить від рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності керівника, його здатності впроваджувати здоров'язбережувальні технології, організовувати профілактичну

роботу, підтримувати психологічну стійкість колективу та здійснювати управління в умовах кризових ситуацій.

Попри значну увагу науковців до проблем професійної компетентності керівників закладів освіти, питання розвитку саме здоров'язбережувальної компетентності в умовах сучасних викликів потребує подальшого наукового осмислення. Недостатньо дослідженими залишаються організаційно-педагогічні умови її розвитку, механізми інтеграції здоров'язбережувальних практик в управлінську діяльність, а також можливості післядипломної педагогічної освіти щодо формування готовності керівників до забезпечення здорового та безпечного освітнього середовища.

У зв'язку з цим виникає потреба у теоретичному обґрунтуванні та пошуку ефективних шляхів розвитку здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу освіти, здатного ефективно реагувати на сучасні суспільні виклики та забезпечувати якість освітнього процесу в умовах невизначеності й підвищених ризиків.

Професійна діяльність керівника навчального закладу потребує постійного розвитку компетенцій на вимогу часу. Розвиток особистості, розкриття її внутрішнього потенціалу найактивніше відбувається у критичних ситуаціях, таких як прийняття управлінських рішень в умовах воєнного стану. Актуальним, у вищезгаданих умовах, є питання професіоналізму очільника навчального закладу, його готовності до запровадження здоров'язберігаючих технологій в управлінській діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення особливостей формування та розвитку компетентності керівників закладів освіти відобразилися в наукових розробках В. Бондаря, Л. Васильченко, Г. Єльнікової, Л. Калініної, О. Мармази, В. Маслова, Є. Павлютенкова, В. Пікельної, Т. Тонконової, Г. Федорова та інших.

У дослідженнях В. Бондаря, В. Бикова, О. Васильєвої, Л. Даниленко, Г. Кондрацької, О. Мармази, В. Пікельної, П. Плахтія, Л. Романишиної, Л. Сущенко та інших розкриваються педагогічні аспекти здоров'язбережувальних освітніх технологій.

О. Березюк, Т. Воронцова, О. Єресько, В. Пономаренко, І. Скорбун розглядають здоров'язбережувальну компетентність як здатність людини планувати і реалізовувати свою життєдіяльність у спосіб, сприятливий для здоров'я і безпеки самої людини та її соціального оточення [5].

У дослідженнях О. Іонової, Р. Черновол-Ткаченко, О. Гресь розкрито суть поняття здоров'язберігаюча діяльність керівника закладу освіти як невід'ємної складової його управлінсько-педагогічної діяльності.

Мета статті: розкрити сутність та зміст здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу освіти та визначити умови її розвитку.

Вклад основного матеріалу дослідження. Здоров'язбережувальна компетентність є однією з важливих компетентностей у Професійному стандарті керівника закладу загальної середньої освіти [6], який було затверджено 2021 р. У документі визначається, що складовими здоров'язбережувальної компетентності є:

- здатність забезпечити сприятливі умови в освітньому середовищі для кожного учня, залежно від його індивідуальних особливостей, потреб, інтересів;

- здатність забезпечити умови праці для працівників закладу освіти, облаштувати їхні робочі місця з урахуванням санітарних норм і правил;

- здатність забезпечити умови праці для кожного працівника, облаштувати робочі місця працівників закладу освіти з урахуванням санітарних і ергономічних вимог;

- здатність організувати заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу;

- здатність забезпечити умови, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та або моральної школи;

- здатність до забезпечення надання першої домедичної допомоги учням і працівникам закладу освіти, організації їх харчування;

- здатність до забезпечення цифрового освітнього середовища [6].

Здоров'язбережувальне освітнє середовище навчального закладу в загальному розумінні – це дотримання санітарно-гігієнічних норм, повітряного та світлового режимів, а в сучасних умовах ще і наявність та задовільний стан укриттів у закладах для безперебійної організації життєдіяльності здобувачів. Важливим завданням керівника закладу освіти є забезпечення кваліфікованої турботи про зміцнення і збереження фізичного і психічного здоров'я учасників навчального процесу. З цією метою керівник закладу має створити умови та налагодити навчальний процес закладу спрямований на вироблення в учасників освітньої діяльності, свідомого ставлення до життя як найвищого дару природи, пріоритету здоров'я як найважливішої людської цінності і здорового способу життя як умови збереження та зміцнення здоров'я. Як наслідок створення здоров'язбережувального середовища є однією з найважливіших компетентностей керівника закладу в умовах викликів сьогодення. Керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень створює у закладі освіти безпечне, здорове та інклюзивне чи спеціальне освітнє середовище із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування [3].

Саме тому, серед трудових функцій керівника визначена «організація безпечного і здорового освітнього середовища», що, в свою чергу, потребує сформованості у керівника здоров'язбережувальної компетентності – здатності забезпечити: сприятливі умови в освітньому середовищі для кожного учня, залежно від його індивідуальних особливостей, потреб, інтересів; умови праці для працівників закладу освіти, облаштувати їхні робочі місця з урахуванням санітарних норм і правил; надання до медичної допомоги учням і працівникам закладу освіти, організації їх харчування; умови, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди; безпечне цифрове освітнє середовище. Державна служба якості освіти розробила рекомендації на допомогу директору школи щодо організації безпечного освітнього середовища і в очному, і в дистанційному, і у змішаному форматі навчання, а також розроблені рекомендації, щодо практичних дій, більш

ефективно змінювати формати залежно від безпекової ситуації [2].

В рамках нашого дослідження, ми провели опитування серед керівників закладів освіти з метою визначення пріоритетних складових здоров'язберігаючої компетентності сучасного менеджера освіти.

В опитуванні взяли участь керівники з досвідом роботи більше п'яти років та очолюють заклади в різних територіальних громадах (села, селища, міста або їх об'єднання). Результати опитування представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл відповідей директорів закладів освіти області щодо пріоритетності складових здоров'язберігаючої компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність	Складова компетентності	Відповіді респондентів	Пріоритетність
Мотиваційно-ціннісна	Усвідомлення цінності здоров'я	67	1
	Професійна відповідальність	33	2
Діяльнісна (праксіологічна)	Управління здоров'язберігаючим середовищем	29	2
	Впровадження технологій	41	1
	Експрес-діагностика та моніторинг	12	4
	Стресостійкість	18	3
Когнітивна (знансва)	Знання основ здоров'язбереження	19	3
	Знання нормативно-правової бази	32	2
	Знання методик здоров'язберігаючих технологій	59	1
Особистісна складова	Культура здоров'я	73	1
	Здатність до самозбереження	27	2

* Респонденти могли обрати лише один варіант відповіді. * В опитування взяли участь 100 директорів Кіровоградської області зі стажем роботи більше п'яти років.

За результатами нашого опитування керівник, який здатний запроваджувати здоров'язберігаючі технології в освітній процес закладу освіти в умовах сучасних викликів має наступний перелік:

- розуміння здоров'я як пріоритетної цінності та особиста мотивація до здорового способу життя;
- активне впровадження здоров'язберігаючих методик у практику діяльності закладу;
- розуміння того, як організувати навчальний/робочий процес без шкоди для здоров'я (зміна видів діяльності, інтелектуальне та фізичне навантаження);
- власний приклад здорового способу життя.

Здоров'язбережувальна компетентність керівника закладу загальної середньої освіти – це складова його професійної компетентності; це здатність та готовність керівника до планування, організації та реалізації заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я учнів, педагогів та інших членів шкільного колективу; важлива умова ефективної здоров'язберігаючої діяльності.

До структури здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу загальної середньої освіти слід віднести такі основні компоненти: мотиваційно-ціннісний (інтереси, мотиви, цілі, переконання, ставлення, ціннісні орієнтації на здійснення здоров'язберігальної діяльності); гносеологічний (сукупність психолого-педагогічних та управлінських знань, зокрема про: нормативно-правове забезпечення розвитку здоров'я особистості через освіту; засади управління закладом із позиції здоров'язбереження; основи людського здоров'я, особливості формування фізичного, психічного, соціального, ментального здоров'я на різних етапах

онтогенезу людини; складові здорового способу життя; особливості застосування здоров'язберігальних засобів, форм, методів, технологій тощо); процесуальний (сукупність професійних умінь, якість засвоєння й узагальнення яких необхідні для здійснення педагогом здоров'язберігаючої діяльності) і рефлексивний (самоаналіз, самооцінка та корекція результатів власної діяльності, здатність до самоосвіти і саморозвитку для ефективного здійснення здоров'язберігаючої діяльності).

На нашу думку, процес створення здоров'язберігаючого освітнього середовища у закладі освіти в умовах сучасних викликів можна визначити як комплекс змін традиційної системи, націлених на підвищення ефективності діяльності керівника закладу освіти щодо збереження і зміцнення життєздатності всіх учасників освітнього процесу у взаємозв'язку з корегуванням їхнього власного розуміння здоров'я. Виклики сьогодення визначають необхідність підвищення рівня компетентності керівника закладу освіти з питань запровадження здоров'язберігаючих технологій в систему роботи освітньої установи. Модель освіти «один раз на все життя» має змінитися на освіту «впродовж усього життя».

Післядипломна освіта має забезпечувати формування у керівників закладів освіти здоров'язбережувальну компетентність, використовуючи міждисциплінарний та науковий характер знань в сучасних освітніх умовах, зумовлений системністю і глобальністю соціальних та професійних проблем, поєднуючи різні елементи розвитку сучасної науки і практики.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Таким чином ми маємо констатувати,

що керівник відіграє ключову роль у забезпеченні здоров'язбереження очолюваного ним закладу, особливо в умовах сучасних викликів. Створення якісного та сучасного рівня підготовки керівників до запровадження здоров'язберігаючих технологій в освітній процес в умовах післядипломної педагогічної освіти є важливим завданням сьогодення.

Сформувати компетентність керівника до створення сприятливого психологічного клімату, впровадження програм фізичної активності й раціонального харчування, контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних норм, організації фахового супроводу педагогів з питань емоційного вигорання, просвітницької роботи з учнями та батьками щодо здорового способу життя є першочерговим завданням сучасного закладу освіти. Переконані, що здоров'язбережувальна компетентність є важливою складовою професійної компетентності керівника і важливою вимогою сучасного освітнього менеджменту.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Дарманська І., Дарманська І., Дарманський С., Дичаківський О., Сівак Н. Освітній менеджмент: навчальний посібник. Хмельницький: ХГПА, 2021. 200 с.
2. Сучасні підходи до створення здоров'язбережувального освітнього середовища в школі. *Формування інноваційного здоров'язбережувального освітнього середовища: досвід проектування і реалізації*: матеріали круглого столу / упоряд. Н. А. Поліщук. Луцьк: ВІППО, 2018. С. 32–39. URL: <https://vippo.org.ua/files/silskashkola/osvitlabmetod-1519371529.pdf>
3. Железнова Т. Структурно-компонентний склад та критеріальні характеристики рівнів здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. № 6 (90). С. 251–255. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/pv_2022_1-2-109-112.pdf
4. Люльченко В. Г. Здоров'язбережувальні технології в сучасній освіті. *Формування здоров'язбережувальних компетентностей сучасної молоді: реалії та перспективи*: зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присв. Всесв. дню цивільної оборони та Всесв. дню охорони праці (Полтава, 27–28 квіт. 2017 р.). Полтава: ПНПУ, 2017. С. 52–53. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16619/1/23.pdf>
5. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>
6. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh-standartu.keriv.22.09.pdf>
7. Школи здоров'я у країнах Східної Європи: теорія і практика: монографія / за заг. ред. О. О. Єжової. Суми: Сумський державний університет, 2016. 288 с.

URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/07d74ea3-cd58-4627-b9be-6b954d85ba81/content>

REFERENCES

1. Darmanska, I., Darmanska, I., Darmanskyi, S., Dychakivskyi, O., Sivak, N. (2021). *Osvitnii menedzhment: navchalnyi posibnyk* [Educational management: a textbook]. Khmelnytskyi: KhGPA. 200 s. [in Ukrainian]
2. Polishchuk, N. A. (2018). *Suchasni pidkhody do stvorennia zdoroviazberezhuvalnogo osvitnoho seredovyscha v shkoli. Formuvannia innovatsiinoho zdoroviazberezhuvalnogo osvitnoho seredovyscha: dosvid proektuvannia i realizatsii* [Modern approaches to creating a health-saving educational environment at school. Formation of an innovative health-saving educational environment: experience in design and implementation: materials of the round table]: materialy kruhloho stolu / uporiad. Lutsk: VIPPO. [in Ukrainian]
3. Zheleznova, T. (2019). *Strukturno-komponentnyi sklad ta kryterialni kharakterysty kinviv zdoroviazberezhuvainoi kompetentnosti vcheteliv osnovnoi shkoly* [Structural and component composition and criterion characteristics of the levels of health-preserving competence of primary school teachers]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*. No. 6 (90) s. [in Ukrainian]
4. Liulchenko, V. H. (2017). *Zdoroviazberezhuvaini tekhnolohii v suchasni osviti* [Health-saving technologies in modern education. Formation of health-saving competencies of modern youth]. *Formuvannia zdoroviazberezhuvainykh kompetentnostei suchasnoi molodi: realii ta perspektyvy* PNP. S. 52–53. [in Ukrainian]
5. *Natsionalna stratehiia rozbudovy bezpechnoho i zdorovoho osvitnoho seredovyscha u novii ukrainskii shkoli* [National strategy for building a safe and healthy educational environment in the new Ukrainian school]. [in Ukrainian]
6. *Profesiyni standart «Kerivnyk (dyrektor) zakladu zahalnoi serednoi osvity»* [Professional standard "Head (director) of a general secondary education institution"]. [in Ukrainian]
7. Yezhova, O. (2016). *Shkoly zdorovia u krainakh Skhidnoi Yevropy: teoriia i praktyka* [Health Schools in Eastern European Countries: Theory and Practice]. 288 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДОРОШЕНКО Владислав – аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: розвиток здоров'язбережувальної компетентності керівника закладу освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DOROSHENKO Vladyslav – postgraduate student specialty 011 Educational, Pedagogical Sciences of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: development of health-preserving competence of the head of an educational institution.

Стаття надійшла до редакції 19.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку 29.03.2026 р.

УДК 373.5.091

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-223-680-684

ISSN 2415–7988 (Print) ISSN 2521–1919 (Online)

ЯЦЮК Світлана –

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної математики та методики навчання інформатики Волинського національного університету імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8369-6060>
e-mail: yatsyuk.svitlana@vnu.edu.ua

ЮНЧИК Валентина –

доцент кафедри загальної математики та методики навчання інформатики Волинського національного університету імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3500-1508>
e-mail: yunchyk.valentyana@vnu.edu.ua